

Информационна брошура No. 9

Игрова стойност

Какво е играта?

Децата играят, защото това ги забавлява. Но те играят и за да опознаят заобикалящия ги свят. Чрез играта те развиват своите физически, умствени, емоционални и комуникативни способности.

Бебето, забавляващо се с разноцветните си играчки, развива своето зрение и координацията между ръцете и очите си. Току-що проходилото дете, което залита по стълбите на пързалката, се учи да пази равновесие. Малчуганът, който се люлее на люлка, се научава как естествените сили (земното притегляне и др.) взаимодействат със собственото му тяло. Тинейджърите, които се събират със своите връсници, усвояват незаменими умения за социална комуникация.

Какво е игрова стойност?

Ако приемем, че децата се развиват чрез игра, логично е да стигнем до извода, че колкото повече възможности за игра осигуряваме, толкова по-обогатяващи за децата биха били игралните площадки. Не всички деца се развиват с еднаква скорост. Ако предоставим различни възможности за игра, ние бихме дали шанс на повече деца да се развиват.

Също така, едно-единствено съоръжение не е в състояние да посрещне всички нужди на подрастващите. Откритите площадки предлагат възможности за десет основни вида игра, а именно:

- люлеене
- пързаяне
- въртене
- клатушкане
- пазене на равновесие
- катерене
- експериментиране
- игра на роли
- учене
- събиране с останалите деца

При проектиране на площадки, както и при избор и поръчка на съоръжения, трябва да се замисляме дали сме успели да осигурим възможност за всеки от тези десет вида игра на дадената площадка.

Игровата стойност не е свързана единствено с това. Ако дадена площадка е достатъчно безопасна, тя ще даде възможност на децата в нея да играят в контролирана среда, където е сравнително малко вероятно да се наранят сериозно.

Важно е и дали цялата игрална площ се използва пълноценно. Например, има ли интересни и разнообразни цветове, текстури и занимания? Има ли привлекателна растителност, геопластики и други елементи, които да позволяват на децата да изучават околния свят в безопасна среда? Дали се насърчават родителите да прекарват повече време на площадката, за да имат децата по-добро наблюдение? Дали съоръженията, настилката и другите елементи на площадката са с достатъчно добро качество?

Има ли елементи в площадката, които да насърчават децата да изпълват и развиват своето въображение?

Именно чрез игра децата научават важните неща за себе си и за заобикалящия ги свят. Цел на дизайна на всяко съоръжение би трябвало да бъде насърчаването на децата да използват въображението си.

Как да получим най-голяма игрова стойност?

Финансовите средства винаги се явяват ограничаващ фактор за това, което сме в състояние да предложим на децата. Трябва да сме готови да изразходваме наличните средства по начин, който осигурява възможно най-голямата игрова стойност. Необходими са и консултации с всички заинтересовани страни. Трябва да имаме и силно желание да постигнем най-доброто по отношение на редовната и качествена поддръжка на площадката. Ако водещият ни принцип е да осигурим с наличните средства възможно най-голяма игрова стойност, по този начин бихме стимулирали производителите да предлагат разнообразни и интересни съоръжения.

Да си представим площадка, на която има една пързалка и четири люлки. Всички сме виждали подобни. Тази площадка на практика не предоставя достатъчно и различни възможности за игра. Далеч по-интересна, атрактивна, обогатяваща за децата, т.е. – с по-висока игрова стойност – би била същата площадка, но с пързалка, люлка, клатушка, въртележка, геопластики и интересна растителност. При второто положение средствата, изразходвани за тази площадка, не биха били повече отколкото в първия случай, но игровата стойност би била осезаемо по-голяма, което означава, че площадката е по-ценна за децата.

Когато поръчваме и проектираме детски площадки за игра, трябва да имаме предвид следните точки:

1. Какви са нуждите на децата? Дали площадката ще отговаря на тези нужди?
2. С какъв бюджет разполагаме? Готови ли сме да работим сериозно за осигуряването на съоръжения и настилки, които ще отговорят на физическите, психическите и емоционалните нужди на децата?
3. Поръчали ли сме на производителя / доставчика на оборудване да осигури най-голямата игрова стойност в рамките на наличния бюджет?

Повишаването на игровата стойност на дадена площадка допринася значително за подобряване на нейната безопасност. Когато съоръженията са интересни, занимателни и обогатяващи, децата по-често играят на тях по начина, по който е предвидено да бъдат използвани тези съоръжения. Също така, когато децата са на площадката за игра, те са изложени на много по-малък риск, отколкото ако играят в близост до потенциални опасности като натоварени пътни аретрии, ЖП линии, водни басейни, строителни обекти и др.

Оценка на игровата стойност на дадена площадка за игра можете да получите от РосПА България. При определянето се използва специализирана точкова система, разработена с цел да се дадат конкретни измерения на игровата стойност на площадката и да се спомогне за избора на правилна насока при планирането на наличните ресурси и бъдещите разходи.

Съществува практика да се организират състезания между отделните собственици на площадки за игра в дадена община за площадка с най-висока игрова стойност.